

koncertní sezona

24 / 25

B5

SEVEROČESKÁ FILHARMONIE TEPLICE

uvádí 5. abonentní koncert
symfonického cyklu B

Zuzana Ržounková

lesní roh

**SEVEROČESKÁ FILHARMONIE
TEPLICE**

Petr Vronský

dirigent

13. března 2025 v 19:00 hodin

Dům kultury Teplice

Severočeská / North Czech
filharmonie / Philharmonic
Teplice since 1838

www.severoceskafilharmonie.cz

Hudební skladatel a pedagog, pražský rodák **Eduard Douša** dokázal během svého života vytvořit stovky skladeb různých žánrů pro sólisty, komorní ansámby, orchestry, filmy, děti, sokolské slety a mnohé další příležitosti. Kromě své skladatelské práce působí jako pedagog na Pražské konzervatoři, kde vychoval celou řadu hudebních skladatelů. Na katedře hudební vědy Filozofické fakulty Univerzity Karlovy vyučuje hudební teorii. Hlavním společným rysem Doušovy tvorby a života je radost a úsměv, což sám označuje termínem „musica gioia“, tedy hudební radost. Jako celoživotní optimista dokáže úsměv promítnout i do své tvorby. Ve svých skladbách vychází z modernistického kompozičního stylu 20. a 30. let minulého století. Inspiruje jej zejména hudba Bohuslava Martinů, Išy (Františka) Krejčího nebo Pavla Bořkovec. Často díla píše přímo „na tělo“ jednotlivým interpretům, např. pro houslistu Jaroslava Svěčeného, trumpetisty Vladimíra Rejla a Miroslava Laštovku, Panochovo kvarteto, Apollon Quartett, Saxofonové kvarteto Bohemia, pro svoji ženu, klavíristku Evu Benešovou, violoncellistu Vladana Kočího a další. Ve své publikační a přednáškové činnosti se zaměřuje na českou hudbu 20. století a problematiku hudební pedagogiky. Je členem správní rady Nadace OSA a Společnosti skladatelů při Asociaci hudebních umělců a vědců. Soustavně pracuje organizačně i editorsky ve výboru Sdružení pro soudobou hudbu Přítomnost. V roce 2001 založil spolu s kolegy z Pražské konzervatoře sdružení pro soudobou hudbu Collegium 2001.

Není v českých moderních dějinách většího hrdinského příběhu než průběh **operace Anthro-poid**, jak byly londýnskou vládou pojmenovány výsadek našich parašutistů za 2. světové války, zabít Reinharda Heydricha a následná smrt sedmi z nich v pražském kostele Cyrila a Metoděje. Tento čin byl reflektován mnohokrát v literatuře i ve filmu, ne však v divadle či hudbě. To změnila v lednu roku 2015 světová premiéra stejnojmenné skladby v původní komorní podobě. Eduard Douša zkomponoval programní hudební fresku o hrdinském činu na objednávku Českého tria. Jednověťá skladba psaná srozumitelným hudebním jazykem byla i prvním větším dílem, které v daném roce 70. výročí konce války vzniklo. Autor v ní využívá stylizace Morseovy abecedy, motivy parašutistů i české krajiny, nacistický marš při střetu s Heydrichem a na závěr i citát pravoslavného zpěvu. Po jednoznačném úspěchu skladby v provedení tria ji její autor zinstrumentoval do orchestrální podoby.

Dirigent, skladatel, textař, aranžér a jazzový pianista **Marek Kryštof** dlouhodobě působí v Hudebním divadle Karlín, v divadle Studio DVA, hostuje s Českým národním symfonickým orchestrem a diriguje v Divadle J. K. Tyla v Plzni. Pod jeho taktovkou se odehrálo mnoho projektů prestižních orchestrů, které doprovázely české i zahraniční interprety. Kontinuálně komponuje pro koncertní sály, divadla, televizi, film a rozhlas. Zkomponoval dva houslové koncerty, klavírní koncert, cyklus symfonických písní, koncert pro lesní roh nebo harfu. V loňské premiéře také uvedl symfonické koncertní provedení představení Malý princ. Jeho skladba Tři pražské obrazy byla zařazena do povinného repertoáru loňské soutěže Pražského jara v oboru lesní roh. Mnohá symfonická i vokálně instrumentální díla vytvořil pro každoroční slavnosti Navalís, pro které komponuje od roku 2016. S Českým rozhlasem zrealizoval více než čtyři desítky hudebních dramatizací. Jako autor hudby a písňových textů spolupracuje s divadlem Studio DVA. Pravidelně hostuje na mezinárodním hudebním festivalu Prague Proms. Svě kompozice představil i na prestižních jazzových festivalech v Montreuxu a v Londýně. V roce 2022 aranžérsky připravil a dirigoval turné populární české skupiny Lucie v Opeře. Vydal řadu autorských CD. Za hudbu k filmu Masaryk obdržel ocenění Český lev. Jeho vlastní kompoziční styl vychází z přirozené potřeby melodičnosti a z touhy po volném a harmonickém toku hudby: „Vždy potřebuji cítit pohyb. Jakmile mám pocit, že hudba stojí na místě, je to pro mne neklamným znamením, že je třeba jít jinou cestou. Přirozeně nechávám plynout svou skladatelskou řeč, hudba si to nakonec stejně řekne sama. Experimentuji jen v rámci tohoto toku a rozhodně se mu nestavím do cesty nějakým naschvalem či bezhlavým experimentem.“

Koncert pro lesní roh a orchestr „Vzpomínky“ skládal Kryštof Marek již s tím, že jej bude premiérovat Zuzana Ržounková. Na její přání skladba i vznikla. Během kompoziční práce byl se sólistkou, s níž jej pojí dlouholeté profesní přátelství, v úzkém spojení a veškerou práci s ní konzultoval. Doplnoval si hlubší znalosti o lesním rohu, snažil se vyslyšet její představy nejen

o technických parametrech, ale i o emocionální a obsahové náplni a vystihnout tak vše, co od skladby očekává. Koncert má klasicickou třívětou stavbu, s pomalou střední částí a s kadencí ve větě poslední. Kromě niterných a tichých pasáží je plný dynamických míst, vášnivého hudebního proudu a neustálého hudebního dialogu mezi orchestrem a sólovým nástrojem. Jak autor sám uvádí: „nemohu být bez silných melodických linek a jejich následného zapracování do celkového hudebního obrazu, takže se domnívám, že hudba půjde posluchačům vstříc. Pokud se nám podaří je vtáhnout do světa ‚Vzpomínek‘, bude to pro nás nezapomenutelné...“

Dílo **Antonína Dvořáka** stávající koncertní sezónu Severočeské filharmonie Teplice zahajovalo a v dnešním programu se s jeho symfonickou tvorbou setkáváme letos již poněkolikáté. Po úspěchu Slovanských tanců, po čtyřicítce svého věku, kdy začal být coby skladatel konečně uznáván, procházel Dvořák osobní krizí, umocněnou úmrtími v rodině, kdy manželé Dvořákoví přišli celkem o pět svých dětí. Toto období reprezentuje především temná sedmá symfonie, ale i Stabat mater zkomponované po smrti první dcery. Doba vzniku dnes uváděné **Symfonie č. 8 G dur** znamenala naopak posun k velké vyrovnanosti a nalezení odpovědí na všechny základní otázky lidské existence. Skladba vznikla z větší části na skladatelově letním sídle ve Vysoké. Toto prostředí, v němž se Dvořák cítil nejlépe, jako by se odrazilo v celkové atmosféře díla. Vznikl opus plný životní radosti a obdivu k přírodním krásám, výrazně se v něm opět projevuje autorova náklonnost k české a slovanské lidové hudbě. Pro Dvořákovu osmou symfonii je charakteristická proměnlivost nálad, které se střídají v pestrém sledu od pastorálních obrazů přes intonace taneční a pochodové až po plochy dramaticky vypjaté. Z hlediska tematického materiálu se dílo vyznačuje výraznou zpěvností, připomínající spíše melodie vokální než instrumentální.

I když v hrubých rysech Dvořák dodržuje stavbu klasické symfonie, překvapuje mnoha inovacemi. Skladatel sám se vyjádřil, že jeho záměrem bylo tematický materiál zpracovat v jiných než „obvyklých, všeobecně užívaných a uznaných formách“. Týká se to hned pomalého úvodu první věty, kde v elegickém tématu přednášeném violoncelly lze snad spatřovat cosi jako hymnus přírody. V rozporu s označením symfonie začíná v g moll, aby se přes další tóniny k základní G dur propracovala. Druhá věta je zřejmě nejproměnlivější pomalou větou Dvořákovy symfonické tvorby. Přináší doslova kaleidoskop kontrastních nálad. Scherzová věta nabízí lehce melancholickou hudbu valčíkového ladění. Její střední díl je překvapivě odvozen z Dvořákovy o patnáct let starší jednoaktové komické opery Tvrdé palice, konkrétně z árie Tak mladé děvčátko, tak starý muž. Závěrečná část připomíná finále z Beethovenovy Eroiky.

Se vznikem díla je spojen začátek roztržky mezi skladatelem a jeho hlavním nakladatelem Simrockem. K vydání symfonie u Simrocka nedošlo, neboť jednání ztroskotalo na výši honoráře. Nakladatel již delší dobu vytýkal Dvořákově, že píše jen velké náročné skladby, jejichž vydávání není dostatečně rentabilní, a tlačil jej ke komponování spíše menších děl. To Dvořák odmítal s poukazem na své umělecké ambice, které nemohou být uspokojeny pouze skládáním drobných příležitostných kusů. Ostrá výměna názorů skončila přerušením obchodních styků na tři roky a Dvořák svou osmou symfonii vydal u londýnské firmy Novello. Dvořákova hudba v té době totiž pronikla až do tradiční země hostitelů všech hudebních géníů a jednoho z nejvýznamnějších hudebních center, do Anglie. Od Händlových dob se zde udržovala silná tradice v provádění oratorních a kantátových děl a ve chvíli, kdy kultivované londýnské publikum poznalo Stabat mater, bylo rozhodnuto. Dvořák byl pozván do Londýna, což pro jeho celou další kariéru představovalo klíčový moment. Zájem o jeho hudbu neustále rostl, tamější hudební instituce a festivaly si začaly konkrétní skladby přímo objednávat. Ostrovní zemi navštívil Dvořák celkem devětkrát a každá cesta byla triumfem pro něj i pro českou hudbu. Vyvrcholením jeho kontaktů s Anglií bylo udělení čestného doktorátu univerzitou v Cambridge v červnu 1891. Od těchto souvislostí také bývá odvozován podtitul symfonie „Anglická“.

Osmá symfonie poprvé zazněla 2. února 1890 v pražském Rudolfinu na jednom z tzv. Populárních koncertů pořádaných Uměleckou besedou. Dvořák dílo sám dirigoval, stejně jako britskou premiéru, která se uskutečnila téhož roku v Londýně při koncertu tamní Filharmonické společnosti v St. James's Hall. Symfonie zaznamenala pronikavý úspěch jak u obecnosti, tak u kritiky. Dvořák

byl v anglickém tisku označen za jediného z žijících skladatelů, který může být oprávněně nazýván Beethovenovým nástupcem: „Ten jediný, ačkoli se stejně jako Brahms snaží držet Beethovenovy školy, je schopen přinést do symfonie zřetelně nový prvek.“ Dvořák sám popsal své zážitky z koncertu svému příteli Novotnému takto: „Koncert dopadl skvěle, ba tak, jak snad nikdy předtím dříve. ... po finále byla pravá bouře potlesku, obecnost v sále, na galeriích, orchestr sám i za ním u varhan sedící tleskalo tolik, že to bylo až hrůza, byl jsem několikrát volán a ukazovat se na pódium ... zaplat' pánbůh za to, že to tak dobře dopadlo!“

Lesní roh je nástroj, jenž řada Čechů vnímá jako královský. V našem vědomí je spojován především s lovem. Jednou z nejlepších hráček na lesní roh čili hornu je v Čechách a na Moravě **Zuzana Rzounková**. Kritikou oceňovaná sólohornistka renomovaného Symfonického orchestru hl. města Prahy FOK patří ke špičce svého oboru. Je pravidelně zvána ke spolupráci s mnoha dalšími orchestry doma i v zahraničí. Vystupuje na významných mezinárodních festivalech, hostuje s lucemburským Orchester European Soloists a za své výkony sklízí četné ohlasy u publika i recenzentů. Během svých koncertních turné procestovala celý svět, hostovala v Evropě, v Číně, Japonsku, USA a Jižní Koreji. Se stejnou intenzitou se věnuje sólovým vystoupením i komorní hře. Je zvána jako porotce do různých interpretačních soutěží a kurzů. Mnohostrannost aktivního uměleckého působení doplňuje pedagogickou činností a jako pedagog hudební fakulty JAMU Brno se intenzivně věnuje výchově nastupující generace české hornové školy. Mnoho jejích absolventů zastává posty ve významných českých orchestrech. Je uměleckým garantem a vedoucím Letních hornových kurzů v Broumově, které jsou svým rozsahem největší v Evropě. Pro Zuzanu Rzounkovou byla v dětství horna spíše pánským nástrojem. Přitahovalo ji na ní to, že „má kolem sebe tolik plechu a že to přitom není příčná flétna, která tehdy v mých dětských očích byla něco subtilního, takový klacek...“ To ji fascinovalo. Svůj obor vystudovala na Konzervatoři v Košicích, poté na JAMU v Brně u Jindřicha Petráše. V době studií získala četná ocenění v národních i mezinárodních soutěžích, mimo jiné 1. cenu v Londýně v mezinárodní hornové soutěži v roce 1994, v Brně o rok později. V roce 2010 dokončila na Janáčkově akademii doktorandský program a získala titul PhD. Sama sebe charakterizuje: „Nedokážu mít malou radost nebo malý smutek, vždycky to musí být veliké!“

Petr Vronský, původně úspěšný houslista, laureát soutěže Beethovenův Hradec v roce 1964, začal svou dirigentskou dráhu v roce 1971 v plzeňské opeře. Odtud přešel v roce 1974 do Ústí nad Labem jako šéf operního souboru. Pro jeho umělecký rozvoj byly důležité úspěchy v dirigentských soutěžích v Olomouci (1970), Besançonu (1971) a v Berlíně v soutěži H. von Karajana (1973). V roce 1978 se stal dirigentem a v letech 1983–1991 šéfdirigentem Státní filharmonie Brno, s níž hostoval v mnoha zemích Evropy a v Japonsku. V letech 2002–2005 zastával pozici šéfdirigenta Janáčkovy filharmonie Ostrava, s níž absolvoval rovněž řadu zahraničních turné (Japonsko Španělsko, Rakousko, SRN, Polsko atd). Od roku 2005 byl 13 sezón šéfdirigentem Moravské filharmonie Olomouc a působil jako docent oboru dirigování na Hudební fakultě pražské AMU. Pravidelně vede přední světové orchestry, například Antverpský královský filharmonický orchestr, Berlínské symfoniky, Devlet Senfoni Orchestrası Istanbul, Metropolitan Orchestra Tokyo, Jeruzalem Symphony Orchestra, Filharmonický orchestr Rio de Janeiro, Mnichovský rozhlasový orchestr, Petrohradský filharmonický orchestr atd. Spolupracuje také s Českou filharmonií, Symfonickým orchestrem hl. města Prahy FOK, Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu, PKF - Prague Philharmonia a s operními scénami doma (Národní divadlo Praha, Státní opera Praha, Janáčkova opera Brno, Divadlo J. K. Tyla Plzeň) i v zahraničí (Kammeroper Wien, Dance Theatre Haag). Jeho repertoár zahrnuje přes 200 klasických, moderních, operních a symfonických děl. Je považován za všestranného dirigenta širokého záběru s mimořádným temperamentem a citem pro interpretaci. V roce 2016 obdržel Krajskou cenu olomouckého kraje. Od koncertní sezóny 2018–2019 působí na postu šéfdirigenta Severočeské filharmonie Teplice.

PROGRAM:

Eduard Douša (*1951)
Operace Anthropoid

Kryštof Marek (*1967)
Koncert pro lesní roh a orchestr „Vzpomínky“

*Vzpomínky
Loučení
Návraty*

Přestávka

Antonín Dvořák (1841–1904)
Symfonie č. 8 G dur, op. 88 „Anglická“

*Allegro con brio
Adagio
Allegretto grazioso
Allegro ma non troppo*

koncertní sezona

24 / 25

M2 SEVEROČESKÁ FILHARMONIE TEPLICE
uvádí 2. abonentní koncert
mladého cyklu M

Představujeme mladé umělce Konzervatoře v Teplicích

Program:

Robert Schumann: Koncert pro klavír a moll, op. 54, 1. věta Allegro affettuoso (Štěpán Šubrt) | **Felix Mendelssohn-Bartholdy:** Koncert pro klavír g moll, op. 25, 3. věta Presto. Molto allegro vivace (Vladimír Kuželka) | **Jules Massenet:** Frère, vovez le beau bouquet, árie Sophie z opery Werther (Tereza Glosová) | **Wolfgang Amadeus Mozart:** Batti, batti, o bel Masetto, árie Zerliny z opery Don Giovanni (Tereza Glosová) | **Joseph Haydn:** Koncert pro trubku Es dur (Antonín Růžička) | **Ludwig van Beethoven:** Koncert pro klavír č. 1 C dur, op. 15, 3. věta Rondo. Allegro scherzando (Romana Uherčíková) | **Antonín Dvořák:** Symfonie č. 8 G dur, op. 88 „Anglická“, 2., 3. a 4. věta (diriguje Vítězslav Kojzar)

Štěpán Šubrt – klavír, **Vladimír Kuželka** – klavír
Tereza Glosová – zpěv, **Antonín Růžička** – trubka
Romana Uherčíková – klavír, **Vítězslav Kojzar** – dirigent

Severočeská filharmonie Teplice
Petr Vronský
dirigent

Koncert ve spolupráci s Konzervatoří v Teplicích

20. března 2025 v 19:00 hodin
Koncertní sál Domu kultury Teplice

Vstupné 200 Kč, děti, studenti a ZTP 100 Kč | Předprodej vstupenek v pokladně Domu kultury Teplice a na www.ticketportal.cz

www.severoceskafilharmonie.cz

Za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Ústeckého kraje

ústecký kraj

PŘÍŠTÍ PROGRAM

KOMORNÍ CYKLUS K | KONCERT 6

19. března 2025 v 19:00 hodin
Zahradní dům Teplice

Program:

Antonín Dvořák

Serenáda d moll pro dechové nástroje, op. 44

Richard Strauss

Sonatina č. 2 Es dur „Veselá dílna“ pro 16 dechových nástrojů

Účinkují:

Dechová harmonie SČF Teplice

dirigent: **Petr Vronský**

Severočeská filharmonie Teplice

tel.: 778 888 013 | e-mail: sev.filharmonie@seznam.cz
www.severoceskafilharmonie.cz | www.scf.sf.cz

Změna programu vyhrazena.

Během koncertů je zakázáno fotografovat a pořizovat audiovizuální záznamy.
Zároveň prosíme návštěvníky, aby před začátkem koncertů vypínali své mobilní telefony.

TEPLICE

MINISTERSTVO
KULTURY

střecký kraj

SEVEROČESKÁ VODA
NADAČNÍ FOND